

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

září 2023

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru.....	3
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru	3
	2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v minimální délce 12 měsíců.....	4
	2.2 Teoretická část vzdělávacího programu.....	4
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností.....	5
4	Všeobecné požadavky	7
5	Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru	8
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost.....	8
	6.1 Kompetence.....	9
7	Charakteristika akreditovaného pracoviště	10
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika	11
9	Doporučená literatura	17

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru Orální medicína je získání teoretických znalostí a praktických dovedností potřebných pro komplexní péči o jedince s projevy chorob v orofaciální oblasti, jež vyžadují specializované diagnostické a terapeutické postupy dostupné pouze na vybraných pracovištích poskytovatele lůžkové péče a multidisciplinární spolupráci při řešení těchto stavů.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do nástavbového oboru Orální medicína je získání specializované způsobilosti v oboru Klinická stomatologie. Minimální délka vzdělávání v nástavbovém oboru Orální medicína činí 12 měsíců.

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA**Část I.****2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v minimální délce 12 měsíců****a) povinná odborná praxe v oboru orální medicína**

Akreditované zařízení		Počet měsíců
Orální medicína – na akreditovaném pracovišti*		12
z toho	Ambulantní pracoviště orální medicíny	11
	Lůžkové pracoviště orální medicíny a maxilofaciální chirurgie	1

*Praxe probíhá na akreditovaných pracovištích pro nástavbový obor Orální medicína nebo pro specializační obor Klinická stomatologie nebo pro specializační obor Orální a maxilofaciální chirurgie, která disponují personálním zabezpečením a přístrojovým vybavením a zázemím pro školení. Výcvik probíhá pod odborným dohledem školitele a s konzultacemi garanta specializačního vzdělávání.

2.2 Teoretická část vzdělávacího programu**Část II.****a) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:**

Všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazeni do nástavbového oboru bez absolvování níže uvedených kurzů.

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí	4
kurz Radiační ochrana	4

b) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy, semináře	Počet dní
Seminář I Zásady provádění bioptických vyšetření	1
Seminář II Péče o dutinu ústní v onkologii a hematologii	1
Seminář III Mezioborový seminář č. 1	1
Seminář IV Mezioborový seminář č. 2	1

Pokud výše uvedené kurzy byly absolvovány v rámci jiného vzdělávacího programu během předchozích 5 let, nemusí být absolvovány a započítají se do vzdělávání v nástavbovém oboru.

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Kurzy, semináře	Počet dní
Základní diagnostické a terapeutické postupy v dermatovenerologii	1
Základní diagnostické a terapeutické postupy v klinické imunologii a alergologii a revmatologii	1
Základní vyšetřovací metody v mikrobiologii, klinické biochemii a hematologii	1
Odlišnosti lékařské péče o geriatrické a dětské pacienty	1
Farmakoterapie – lékové interakce, vedlejší a nežádoucí účinky farmak s projevy v orofaciální oblasti	1
Zobrazovací metody v orofaciální oblasti	1

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

V průběhu vzdělávání jsou vedeny záznamy o provedených výkonech v průkazu odbornosti lékaře (odborný index). Výkony musí být doložitelné ve zdravotnické dokumentaci. Počty výkonů uvedené v průkazu odbornosti lékaře jsou stanoveny jako minimální; předpokládáno je absolvování takového počtu výkonů či asistence u nich, který zajistí, aby účastník vzdělávání zvládnul danou problematiku jak po teoretické, tak po praktické stránce.

Teoretické znalosti

- Zásady konziliárního vyšetření hospitalizovaného (intramurálního) pacienta.
- Zásady odběru biologických vzorků k laboratorním vyšetřením.
- Možnosti a příčiny šíření infekce odontogenního původu v lidském organismu a z ní plynoucí komplikace zdravotního stavu.
- Vztah orálního a celkového zdraví a hlavní faktory, které jej ovlivňují.
- Orální zdraví ve vztahu ke kardiovaskulárním chorobám.
- Projevy STI v orofaciální oblasti.
- Problematika infekce HIV v orofaciální oblasti.
- Atypie a vývojové anomálie ústní sliznice včetně jazyka a rtů.
- Choroby ústní sliznice virového, mykotického a bakteriálního původu.
- Orální lichen planus a příbuzné jednotky.
- Multifonní erytém a příbuzné jednotky.
- Recidivující afty a příbuzné jednotky.
- Orální prekancerózy a paraneoplázie.
- Orofaciální granulomatózní choroba.

- Tzv. syndrom bílé plochy v dutině ústní.
- Choroby slinných žláz infekčního a neinfekčního původu.
- Kvantitativní a kvalitativní poruchy slinné sekrece.
- Orofaciální projevy imunopatologických chorob (autoagrese, imunodeficience primární a sekundární, hypersenzitivita).
- Orofaciální projevy chorob trávicího traktu.
- Orofaciální projevy revmatologických chorob.
- Orofaciální projevy neurologických chorob.
- Orofaciální projevy psychiatrických chorob.
- Orofaciální projevy hematologických chorob.
- Orofaciální projevy nefrologických chorob.
- Orofaciální projevy dermatologických chorob.
- Orofaciální projevy metabolických chorob.
- Orofaciální projevy infekčních chorob.
- Styčná problematika orální medicíny a otorinolaryngologie.
- Makrocheilie – diferenční diagnostika.
- Makroglosie – diferenční diagnostika.
- Nádory a cysty slinných žláz.
- Epitelové nádory v dutině ústní.
- Ostatní nádory v dutině ústní.
- Cysty v orofaciální oblasti.
- Nemoci čelistních kostí.
- Nemoci čelistní dutiny.
- Onemocnění čelistního kloubu.
- Klinicky významné projevy lékových interakcí v orofaciální oblasti.
- Projevy vedlejších účinků léčiv v dutině ústní.
- Orofaciální rizika antiresorpční terapie a jejich prevence.
- Mechanická, termická a chemická poškození v dutině ústní.
- Projevy abuzu tabáku v dutině ústní.
- Obličejová bolest.
- Specifika orální medicíny v dětském věku.
- Specifika orální medicíny ve vyšším věku.

Specifika orální medicíny u etnických, náboženských, národnostních a jiných minorit v současné populaci.

Praktické dovednosti

- Komunikační dovednosti – získání relevantních anamnestických údajů, rozhovor s pacientem či jeho zákonným zástupcem o příčinách, diagnóze, možnostech léčby, možných komplikacích, prognóze a prevenci, je-li možná, diskutované choroby.

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

- Adekvátní komunikace s lékaři ostatních oborů, koordinace péče a hledání konsenzu při tvorbě a realizaci individuálního léčebného postupu.
- Racionální diagnostika – stanovení pracovní a definitivní diagnózy.
- Posouzení závažnosti a prognózy choroby, predikce vedlejších účinků adekvátní terapie.
- Racionální terapie, zejména racionální farmakoterapie včetně tzv. antibiotické politiky.
- Prevence a terapie nežádoucích účinků léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.
- Základní znalost fyzikálních léčebných metod.

Minimální počty výkonů a klinických zkušenosti v orální medicíně

Výkony	Počet
Komplexní vyšetření, individuální léčebný postup a terapie pacienta s onemocněním ústní sliznice (včetně biopsie, je-li indikována)	40
Komplexní vyšetření, individuální léčebný postup a terapie pacienta s onemocněním slinných žláz	15
Komplexní vyšetření, individuální léčebný postup a terapie pacienta s onemocněním čelistního kloubu	15
Hodnocení rizika rozsevu infekce odontogenního původu v organismu a návrh individuálního léčebného postupu.	30
Hodnocení rizika vzniku nekrotických čelistních kostí při antiresorpční terapii a návrh preventivních opatření	15
Komplexní vyšetření a individuální léčebný postup u pacienta s obličejovou bolestí	15
Závěrečná písemná práce na zadané téma	1

Etické, právní a administrativní aspekty

1. Znalost základních principů lékařské etiky.
2. Znalost základních právních předpisů pro poskytování zdravotní péče v ČR.
3. Ovládání výpočetní techniky pro vedení zdravotnické dokumentace, uchovávání dat, další vzdělávání a výzkumné aktivity

4 Všeobecné požadavky

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru:

- má znalosti právních předpisů Evropské unie, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí, popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,

- má základní znalosti posudkového lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, organizace poskytování zdravotních služeb a ekonomiky zdravotnictví.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením garanta specializační přípravy a příslušného školitele na akreditovaném pracovišti. Garantem a školitelem jsou lékaři se zvláštní odbornou způsobilostí v oboru Orální medicína působící na akreditovaném školícím pracovišti. Garant specializační přípravy schvaluje plán přípravy účastníka vzdělávání a průběžně tento plán hodnotí. V závěru přípravy provede písemné celkové hodnocení školence a doporučí či nedoporučí jeho přihlášení k závěrečné zkoušce. Školitel v průběhu přípravy školence průběžně prověřuje jeho teoretické znalosti a praktické dovednosti.

Podmínky pro přihlášení k závěrečné zkoušce:

1. Absolvování požadované praxe potvrzené školitelem.
2. Doporučení garanta vzdělávacího programu.
3. Potvrzení požadovaného počtu provedených výkonů.
4. Písemná práce typu review (rozsah cca 15 „normostran“) na zadané téma.
5. Potvrzení o absolvování povinných kurzů a doporučených vzdělávacích akcí.

Závěrečná zkouška:

1. *Teoretická část* – 2 odborné otázky a diskuse k předložené písemné atestační práci na zadané téma.
2. *Praktická část* – diagnosticko-terapeutický rozbor 2-3 klinických situací, diagnóza a prognóza onemocnění, možnosti prevence.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost

Absolvováním nástavbového oboru Orální medicína získává klinický stomatolog zvláštní specializovanou způsobilost. Rozsah teoretických znalostí a praktických dovedností lékaře se zvláštní specializovanou způsobilostí v nástavbovém oboru Orální medicína a tomu odpovídajících kompetencí vyplývá z tohoto vzdělávacího programu.

Praktické dovednosti lékaře se zvláštní specializovanou způsobilostí v nástavbovém oboru Orální medicína zahrnují zejména tyto skutečnosti:

- Získání relevantních anamnestických údajů, schopnost adekvátní komunikace s pacientem a jeho zákonným zástupcem, schopnost adekvátní komunikace s příslušníky minoritních částí populace.

- Schopnost podílet se na mezioborové týmové specializované péči, případně ji koordinovat, schopnost adekvátní komunikace s lékaři jiných odborností.
- Diagnostická a terapeutická rozvaha, plán terapie.
- Zajištění správné péče o defekty a jiné patologické změny ústní sliznice, znalost veškerých praktických úkonů s tímto spojených.
- Znalost léčebných postupů a metod při chorobách slinných žláz a čelistního kloubu.
- Znalost možností racionální farmakoterapie včetně řešení nežádoucích účinků léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.
- Rozsah a potřeba dispenzární péče vybraných chorob.
- Orientace v rehabilitačních postupech, základní znalost fyzikálních léčebných metod.

Lékař se zvláští specializovanou způsobilostí v oboru Orální medicína je schopen samostatné činnosti v oblasti orální medicíny u příslušného poskytovatele zdravotních služeb.

Lékař se zvláští specializovanou způsobilostí v oboru Orální medicína poskytuje přímou péči nebo provádí konziliární činnost pro jiné obory a podílí se na vzdělávání specialistů v oboru Orální medicína, případně i na vzdělávání dalších zdravotnických pracovníků.

6.1 Kompetence

Kompetence absolventa vzdělávání v nástavbovém oboru Orální medicína

Absolvováním nástavbového oboru Orální medicína lékaři získávají kompetence pro vymezené činnosti, které vyplývají z tohoto vzdělávacího programu. Praktické dovednosti lékaře se zvláští specializovanou způsobilostí v orální medicíně zahrnují zejména:

- a) schopnost komplexní diagnostické a terapeutické rozvahy, sestavení léčebného plánu a jeho realizace při všech oborově specifických onemocněních rámcově definovaných v tomto vzdělávacím programu,
- b) schopnost posoudit komplexně vztah orálního a celkového zdraví u oborově specifických pacientů,
- c) schopnost kritického posouzení veškerých získaných poznatků včetně přebíraných informací o nových diagnostických a léčebných metodách,
- d) schopnost vést a koordinovat, popřípadě odborně doplnit multidisciplinární tým specializované péče,
- e) znalost a zajištění racionální farmakoterapie v kontextu individuálního léčebného plánu, včetně řešení nežádoucích účinků léčivých přípravků, znalost možností jejich prevence,
- f) znalost zásad a možností dispenzarizace pacientů s vybranými oborově specifickými chorobami,
- g) orientaci ve spektru pomocných vyšetřovacích metod a konziliárních vyšetření včetně správné interpretace jimi učiněných nálezů,

- h) orientaci v rehabilitačních postupech a znalost léčebného využití fyzikálních léčebných metod,
- i) péči o veškeré tkáňové defekty a další subjektivně obtěžující změny v dutině ústní,
- j) umění adekvátní komunikace s pacientem včetně jedinců dětského a stařeckého věku, s příslušníky nejrůznějších minoritních skupin populace,
- k) schopnost dodržování etických zásad při práci s pacientem.

7 Charakteristika akreditovaného pracoviště

Pracoviště zajišťující vzdělávání v nástavbovém oboru Orální medicína musí být pro tento účel akreditováno. Akreditované zařízení je povinno zajistit účastníkovi vzdělávání řádné absolvování všech součástí vzdělávacího programu v rozsahu uvedeném v rozhodnutí o udělení akreditace. K tomu slouží řádné a plné zapojení do práce na tomto pracovišti, popřípadě též možnost studia a pobytu na jiném akreditovaném pracovišti poskytujícím takovou část přípravy, která není dostupná na vlastním pracovišti. Minimální kritéria akreditovaného pracoviště jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů. Nedílnou součástí žádosti o udělení akreditace je obecný plán přípravy školence.

7.1 Akreditované pracoviště

<p>Personální zabezpečení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel prokáže alespoň 6 let výkonu povolání zubního lékaře – z toho nejméně 2 roky praxe od získání specializované způsobilosti v oboru Orální medicína. • Garant prokáže alespoň 10 let výkonu povolání zubního lékaře, z toho minimálně 3 roky specializovanou způsobilost v oboru Orální medicína. • Poměr školitelů a školenců na daném pracovišti činí nejvýše 1:3. • Spolupráce dalších zdravotnických pracovníků, jejichž zařazení a činnost vyplývá ze vzdělávacího programu nástavbového oboru Orální medicína, a jimiž jsou maxilofaciální chirurg, patolog, onkolog, hematolog a klinický imunolog. • Školitel/garant dokládá svou způsobilost v žádosti o akreditaci pracoviště profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 4 letech. • Společně se žádostí o akreditaci pracoviště je nutno předložit obecný plán plnění povinností školence, stanovený vzdělávacím programem
<p>Organizační a provozní požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Akreditované pracoviště plně pokrývá spektrum činností a výkonů, jež si školenc v rámci specializační přípravy musí osvojit. • Specializovaná péče o pacienty má týmový a mezioborový charakter.

MZ ČR		Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA
Věcné a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Věcné a technické vybavení pracoviště – pracoviště splňuje požadavky na věcné a technické požadavky stanovené vyhláškou č. 92//2012 Sb. • Přístup ke zdrojům recentních informací včetně elektronických databází. 	
Vědecko-výzkumná činnost	<ul style="list-style-type: none"> • Školenec se musí během specializační přípravy seznámit se zásadami vědecké práce a výzkumnými aktivitami pracoviště, na nichž se může podílet. 	

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticsus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc**Personální zabezpečení**

- Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru urgentní medicína a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
- Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
- Model musí umožnit nácvik:
  - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
  - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
  - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
  - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
  - punkci pneumotoraxu,
  - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
  - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace**Předmět****Legislativa.**

Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.

Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.

Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).

Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.

Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.

Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.

Náležitá odborná úroveň (lege artis).

Stížnosti ve zdravotnictví.

Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.

Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.

MZ ČR	Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA
Systém veřejného zdravotního pojištění.	
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.	
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.	
Systém úhrad zdravotní péče.	
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.	
Nemocenské pojištění.	
Důchodové pojištění.	
Sociální pomoc a sociální služby.	
Lékařská etika.	
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.	
Základní principy a etické zásady.	
Etické problémy současné medicíny.	
Komunikace ve zdravotnictví.	
Základní principy a specifika.	
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.	
Krizová komunikace.	
Celkem 12 hodin, nebo e-learning	

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislostí

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět
Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepce radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.
Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.
Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modalita využívající neionizující záření. Informování pacientů.
Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie. • Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí. • Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.5 Seminář I Zásady provádění bioptických vyšetření

Obsah semináře	Minimální počet hodin
Indikace a kontraindikace bioptického vyšetření v orofaciální krajině	1
Odběr, fixace, popis a transport vzorků vitálních tkání pro bioptická vyšetření	1
Bližší charakteristika bioptických vyšetření častěji využívaných v oboru Orální medicína včetně molekulárně genetických a imunohistochemických metod	1
Akutní onemocnění ústní sliznice a slinných žláz	2
Chronická onemocnění ústní sliznice a slinných žláz	2
Celkem	7

Personální zabezpečení a technické vybavení Semináře I Zásady provádění bioptických vyšetření

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru Orální medicína a v souvisejících oborech.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.6 Seminář II Péče o dutinu ústní v onkologii a hematologii

Obsah semináře	Minimální počet hodin
Odlišnosti péče o dutinu ústní onkologických pacientů	1
Odlišnosti péče o dutinu ústní hematologických pacientů	1
Vedlejší účinky protinádorové radioterapie a chemoterapie a jejich prevence	1
Prekancerózy a paraneoplázie v orofaciální oblasti	2
Cysty a nádory v orofaciální oblasti	2
Celkem	7

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

Personální zabezpečení a technické vybavení Semináře II Péče o dutinu ústní v onkologii a hematologii

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru Orální medicína a v souvisejících oborech.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.7 Seminář III Mezioborový seminář č. 1

Obsah semináře	Minimální počet hodin
Kazuistická sdělení školenců demonstrující problematiku orální medicíny s oponenturou školících pracovníků	3
Nemoci slinných žláz	2
Nemoci čelistního kloubu	2
Celkem	7

Personální zabezpečení a technické vybavení Semináře III Mezioborový seminář č. 1

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru Orální medicína a v souvisejících oborech.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.8 Seminář IV Mezioborový seminář č. 2

Obsah semináře	Minimální počet hodin
Kazuistická sdělení školenců demonstrující problematiku orální medicíny v dětském a vyšším věku s oponenturou školících pracovníků.	3
Farmakoterapie v orální medicíně a v klinické stomatologii	4
Celkem	7

Personální zabezpečení a technické vybavení Semináře IV Mezioborový seminář č. 2

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru Orální medicína a v souvisejících oborech.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

9 Doporučená literatura

Monografie, atlasy, knižní publikace

- BAGG J, MACFARLANE TW, POXTON IR, SMITH AJ. *Essentials of microbiology for dental students*. Oxford University Press 2006. ISBN 978-0-19-856489-8.
- CAWSON RA, BINNIE WH, BARRETT AW, WRIGHT JM. *Oral disease*. Mosby Int. Ltd. 2001. ISBN 072341655.
- CETKOVSKÁ P, PIZINGER K, ŠTORK J. *Kožní změny u interních onemocnění*. Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-1004-4.
- EL-NAGGAR AK, CHAN JKC, GRANDIS JR, TAKATA T, SLOOTWEG PJ. *WHO classification of head and neck tumours*. IARC 2017. ISBN 978-92-832-2438-9.
- FEHRENBACH MJ, HERRING SW. *Anatomy of the head and neck*. Saunders Elsevier 2007. ISBN 978-1-4160-3403-2
- GREENWOOD M, SEYMOUR RA, MEECHAN JG. *Textbook of human disease in dentistry*. Wiley-Blackwell 2009. ISBN 978-1-4051-7033-8.
- KREJSEK J, ANDRÝS C, KRČMOVÁ I. *Imunologie člověka*. Garamon s. r. o. 2016. ISBN 978-80-86472-74-4.
- LACO J. *Lidské papilomaviry a jejich úloha v etiopatogenezi dlaždicobuněčného karcinomu dutiny ústní a orofaryngu*. Galén 2012. ISBN 9788072628742.
- LIGTENBERG AJM, VEERMAN ECI. *Saliva. Secretion and functions*. KARGER 2014. ISBN 978-3-318-02595-8.
- MACLEOD I, CRIGHTON A. *Practical oral medicine*. Quintessence Publishing Co. Ltd. 2006. ISBN 1-85097-065-3.
- MACHON V, HIRJAK D. *Atlas léčby onemocnění temporomandibulárního kloubu*. Triton 2014. ISBN 978-80-7387-807-8.
- NEVILLE BW, DAMM DG, WHITE DK. *Color atlas of clinical oral pathology*. BC Decker Inc. 2003. ISBN 1-55009-196-4.
- PHILIPONE E, YOON AJ. *Oral pathology in Pediatric Patient*. Springer Int. Publ. 2017. ISBN 978-3-319-44638-7
- SHAH JP, JOHNSON NW, BATSAKIS JG. *Oral cancer*. Martin Dunitz 2003. ISBN 1-899066-87-X.
- SKLENÁŘ Z, ŠČIGEL V. *Magistraliter receptura ve stomatologii*. Havlíček Brain Team 2013. ISBN 978-80-87109-42-7.
- SLABÝ O et al. *Molekulární medicína*. Galén 2015. ISBN 978-80-7492-121-6.
- SLEZÁK R, DRÍZHAL I. *Atlas chorob ústní sliznice*. Quintessenz 2004. ISBN 80-903181-5-0.
- SLEZÁK R, KOPECKÝ O, KREJSEK J. *Recidivující afty*. Galén 2000. ISBN 80-7262-049-5.
- SLEZÁK R, RYŠKA A. *Kouření a dutina ústní*. ČSK a Havlíček Brain Team 2006, ISBN 80-903609-6-3.
- ŠČIGEL V. *Repetitorium klinické farmakologie pro praxi zubního lékaře*. Havlíček Brain Team 2010. ISBN 978-80-87109-20-5.
- VOKURKA S a kol: *Postižení dutiny ústní a trávicího traktu onkologických pacientů*. Current Media 2016. ISBN 978-80-88129-13-4.
- YAGIELA JA, DOWD FJ, JOHNSON BS, MARIOTTI AJ, NEIDLE EA. *Pharmacology and therapeutics for dentistry*. Mosby Elsevier 2011. ISBN 978-0-323-05593-2.
- SMILEK P, PLZÁK J, KLOZAR J. a kol. *Karcinomy dutiny ústní a hltanu*. Tobiáš 2015. ISBN 97880-7311-153-3

MZ ČR

Vzdělávací program nástavbového oboru ORÁLNÍ MEDICÍNA

Odborné časopisy

Bolest. Časopis pro studium a léčbu bolesti. TIGIS. ISSN: 1212-0634.

Journal of Oral Medicine. iMedPub Ltd. <http://www.imedpub.com/journal-oral-medicine/>

Journal of Oral Medicine and Pathology. John Wiley & Sons Ltd. ISSN: 1600-0714. Online ISSN:1600-0714.

Oral Diseases. John Wiley & Sons Ltd. ISSN: 1601-0825.

Oral Surgery Oral Medicine Oral Pathology, Oral Radiology. Mosby Elsevier. ISSN: 2212-4403.

Periodontology 2000. John Wiley & Sons Ltd. ISSN: 0906-6713. Online ISSN: 1600-0757.